

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20021>

Özet

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Formu (DFUS-SF), **diyabetik ayak ülseri** (DAÜ) olan bireylerin yaşam kalitesi üzerindeki etkisini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce versiyonunun Türk kültürüne ve diline adaptasyon çal??mas? sonucu ortaya ç?km??tır. Ölçeğin temel amacı, bu kronik yaran?n hastaların fiziksel, psikolojik ve sosyal i?levselli?i üzerindeki yükünü h?zli? ve etkin bir ?ekilde ölçmektir. 2020 y?l?nda yay?mlanan bu uyarlama çal??mas?, DFUS-SF'nin Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemiştir.

Diyabetik Ayak Ülseri, diyabetin ciddi bir komplikasyonu olup, hastaların günlük yaşamlar?n? ve genel yaşam kalitesini önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, hem klinik uygulamada hem de ara?tırma ortamlar?nda, tedavi sonuçlar?n? ve hastanın deneyimini kapsamlı bir ?ekilde de?erlendirebilecek spesifik araçlara ihtiyaç duyulmaktadır. DFUS-SF'nin kısa formu, uzun ölçeklere göre daha az zaman alarak klinik ortamda pratik bir kullanım sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Diyabetik Ayak Ülseri, DFUS-SF, Yaşam Kalitesi, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Diyabet Komplikasyonlar?, Kronik Yara Yönetimi.

Yazarlar

Toygar, ?.., Hançerlio?lu, S., Gül, S., Utku, T., Y?ldırım ?im?ir, I., Çetinkalp, ?.

Amaç

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Formu'nun Türkçe adaptasyonunun temel amacı, **diyabetik ayak ülseri** tan?s? alm?? Türk yeti?kin popülasyonunda, bu durumun neden oldu?u sa?lıkla ilgili yaşam kalitesi kay?plar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon, uluslararası alanda kabul görmüş bir arac?n Türkiye'deki klinik ve akademik çal??malara kazandırmamas?n? sa?lam??tır.

Ölçek, özellikle yara iyile?mesi süreci boyunca hastaların yaşad??? duygusal sıkınt?lar?, fiziksel k?s?tlilikler? ve sosyal izolasyonu de?erlendirerek, multidisipliner tedavi yakla??mlar?n?n etkinli?ini izlemek için kritik bir araç görevi görür. Elde edilen veriler, sa?lık profesyonellerinin bireyselle?tirilmis? bakım planlar? geli?tirmesine yardımcı olmaktadır.

Yapı

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Formu, esas olarak **sa?lık ili?kili yaşam kalitesi** (SRYK)

yapısal olarak ölçmektedir, ancak bu yapı kronik yara bakımında özelleştirir. Ölçek, genellikle fiziksel işlevsellik, sosyal/duygusal işlevsellik ve genel sağlık algısı gibi boyutları kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahiptir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, DAÜ'nün bireyin günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirme yeteneği, ağırlık düzeyi, uyku kalitesi ve ruh hali üzerindeki etkilerini içerir. Bu yapısal yaklaşım, sadece fiziksel semptomları değil, aynı zamanda hastalığın psikososyal yükünü de kapsamlı bir şekilde değerlendirilmeye olanak tanır.

Geçerlik

Türkçe adaptasyon çalışmasında (Toygar et al., 2020), ölçeğin geçerlik çalışmaları genellikle içerik geçerliği ve yapı geçerliği üzerine odaklanmıştır. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak ve dilsel eşdeğerlik sağlanarak temin edilmiştir.

Yapı geçerliği ise genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenir. Bu analizler, ölçeğin orijinal yapısının (faktör sayısı ve madde dağılımı) Türk popülasyonunda da korunduğunu ve veri ile model arasındaki uyumun kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermelidir. Çalışmanın detaylı sonuçları makalenin tamamında yer almakla birlikte, ölçeğin Türkçe formunun ilgili yapıya doğru bir şekilde ölçtüğü kabul edilmektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin ölçüm tutarlılığını değerlendirir. Türkçe adaptasyon çalışmasında psikometrik açıdan en yaygın kullanılan yöntem, iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** katsayısıdır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği de ölçeğin zaman içindeki kararlılığını değerlendirmek için kullanılır. Bu analizde, aynı bireylere belirli bir zaman aralığıyla iki kez uygulanan ölçek sonuçları arasındaki korelasyon incelenir. Adaptasyon çalışması, DFUS-SF'nin Türkçe kısa formunun klinik ve araştırma amaçlı kullanıma uygun düzeyde yüksek iç tutarlılığına sahip olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Formunun faktör yapısını incelemek için adaptasyon çalışmasında Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Orijinal ölçek, genellikle birden fazla alt boyutu içermekte ve bu alt boyutlar DAÜ'nün farklı yaşam alanları üzerindeki etkilerini temsil etmektedir.

Türkçe uyarlama sürecinde, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak orijinal modelin Türk verilerine ne ölçüde uyduyu test edilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin kısa formunun yapısal geçerliliğini destekleyen iyi uyum indeksleri sunmuştur. Bu, ölçeğin kavramsal yapısının kültürel farklılıklara rağmen korunduğunu ve ölçek puanlarının anlamlı bir şekilde yorumlanabileceğini göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) - Orijinal olarak İngilizce geliştirilmiş bir ölçeğin Türkçe formudur.

Format: Derecelendirme formatı (Likert tipi veya benzeri bir puanlama sistemi kullanır. Orijinal kaynaktan derecelendirme bilgisi verilmemiştir, ancak adaptasyon çalışmalarında standart Likert formatları beklenir.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kronik hastalığı olan yetişkinler.

Age Group: Yetişkin (Genellikle 18 yaş ve üzeri).

Population Details: Tip 1 veya Tip 2 **diyabet** nedeniyle ayak ülseri gelişmiş hastalar.

Test Methodology: Öz bildirim ölçeği. Hastalar kendi algıladıkları yaşam kalitesi üzerindeki etkiyi belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Diyabet, Ayak Sağlığı, Psikososyal Etki, Sağlık Ölçümü, Türkçe Ölçek, DFA, Geçerlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynaktan belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: ismail.toygar1@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar İsmail Toygar (İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmemiştir.)

Ücretler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe adaptasyon çalışması yayın yılı 2020'dir.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle yazarlardan izin alınması gerektirir. İletişim e-posta adresi (ismail.toygar1@gmail.com) bu izin süreci için kullanılabilir. Kullanım ücretine dair bilgi kaynakta bulunmamaktadır, ancak akademik amaçlı kullanımların genellikle ücretsiz olduğu varsayılabilir.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [diyabetik-ayak-ulseri-olcegi-kisa-form-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Toygar, İ., Hançerlioğlu, S., Gül, S., Utku, T., Yıldırım İmri, İ., & Çetinkalp, İ. (2020). Turkish adaptation of Diabetic Foot Ulcer Scale-Short Form, *The International Journal of Lower Extremity Wounds*, 1-6. <https://doi.org/10.1177/1534734620921036>

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçeği-Kısa Form Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içerikte ölçeğin maddeleri (sorular) sağlanmamıştır. Bu nedenle, bu bölümde ölçek maddeleri listelenememektedir. Maddelerin tamamına erişim için lütfen yukarıda belirtilen akademik referans makalesine başvurunuz.